

Φυσικό Περιβάλλον

Χαμηλώνοντας από τα Κάψια προς την πεδιάδα της Μαντινείας συναντάμε το ομώνυμο σπήλαιο, δύο περίπου χιλιόμετρα ΒΑ του χωριού. Βρίσκεται στα έγκατα ενός ασβεστολιθικού λόφου στην κλειστή γεωγραφική λεκάνη του Μαντινειακού οροπεδίου. Ανακαλύφθηκε το 1887 από τον Γάλλο Αρχαιολόγο Γουσταύο Φουζέρ, στα πλαίσια των ανασκαφών του στην Μαντινεία.

Σπήλαιο Κάψια

Στα έγκατα του Μαντινειακού οροπεδίου

ΚΕΙΜΕΝΟ: Θεόφιλος Μπασγιουράκης
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: Άννα Καλαϊτζή

Οι περίφημες Καταβόθρες, στην φυσική είσοδο του Σπηλαίου Κάψια.

Μεγαλόηρεποι παραπετασματοειδείς σταλακτίτες και λαμπεροί, ποικίλοι χρωματισμοί δημιουργούν εικόνες απίστευτης ωραιότητας.

Χαμηλώνοντας από τα Κάψια προς την πεδιάδα της Μαντινείας συναντάμε το ομώνυμο σπήλαιο, δύο περίπου χιλιόμετρα ΒΑ του χωριού. Βρίσκεται στα έγκατα ενός ασβεστολιθικού λόφου στην κλειστή γεωγραφική λεκάνη του Μαντινειακού οροπεδίου. Ανακαλύφθηκε το **1887** από τον Γάλλο Αρχαιολόγο **Γουσταύο Φουζέρ**, στα πλαίσια των ανασκαφών του στην Μαντινεία.

Η πρώτη εξερεύνηση και χαρτογράφηση του έγινε στις 20 Αυγούστου **1892** από ελληνογαλλική αποστολή, με υπεύθυνο τον νομομχανικό Αρκαδίας **Νικόλαο Σιδερίδη** και δύο Γάλλους μηχανικούς. Μια από τις σημαντικές ιδιαιτερότητες του σπηλαίου είναι, ότι συνδέεται με το περίπλοκο σύστημα από τις καταβόθρες που βρίσκονται στην φυσική είσοδό του και χαρακτηρίζει τον υδροφόρο ορίζοντα της περιοχής. Για τις καταβόθρες

αυτές, που κατά τους χειμερινούς μήνες κατακλύζονται από τεράστιους όγκους νερού, υπήρξε σχετική δημοσίευση στο περιοδικό **SPELUNGA** το **1911**, μια δημοσίευση που έκανε το σπήλαιο παγκόσμια γνωστό. Εκείνο το άρθρο υπήρξε το σπουδαιότερο ελληνικό σπηλαιολογικό άρθρο της εποχής και αποτέλεσε την αφετηρία για να ξεκινήσει η μελέτη των ελληνικών σπηλαίων.

Το **1974** πραγματοποιήθηκε νέα ελληνογαλλική αποστολή με υπεύθυνο τον **Ι. Ιωάννου**. Τότε ανακαλύφθηκε νέο τμήμα του σπηλαίου, που ήταν άγνωστο στους πρώτους εξερευνητές. Ήρθαν στο φως επίσης ποικίλα ευρήματα όπως αγγεία, λυχνάρια, νομίσματα, πόρπες από ζώνες και ακίδες από βέλη, που φανερώνουν την πολύ παλιά κατοίκηση του σπηλαίου.

Παράλληλα με τα ευρήματα, εντυπωσιακό είναι και το αποτύπωμα της γεωλο-

Η σταγονοροή είναι συνεχής, ενώ μεγαλειώδης είναι η κοιλώνα που, αν και κατακόρυφη, φέρνει έντονα στο νου τον διάσημο «Κεκλιμένο Πύργο της Πίζας».

Λιθωματικός διάκοσμος με αμέτρητους σταλακτίτες, σταλαγμίτες και κοιλώνες, καλύπτει κάθε σημείο στο έδαφος, στην οροφή και στα τοιχώματα του σπηλαιού.

γικής ιστορίας του σπηλαίου. Το διαπιστώνουμε, καθώς παρατηρούμε το πολύ ευδιάκριτο οριζόντιο ίχνος σκουρότερου χρώματος στα τοιχώματα του σπηλαίου, που πιστοποιεί το ύψος ως το οποίο είχε φτάσει το νερό κατά τη διάρκεια της μεγάλης πλημμύρας που είχε συμβεί σε παλαιότερες εποχές.

Η γνωριμία μας με το Σπήλαιο Κάψια περιλαμβάνει την περιήγησή μας στο αξιοποιημένο τμήμα του σπηλαίου, που αναπτύσσεται σε **οκτώ** διαδοχικές αίθουσες, συνολικής έκτασης **6.500** περίπου τετραγωνικών μέτρων. Η περιήγησή μας αποκτά ακόμη μεγαλύτερο ενδιαφέρον με τα σημαντικά στοιχεία και τις εύστοχες παρατηρήσεις της **Νατάσας Μπότουλα**, της ξεναγού μας. Με έκταση **4.500** τετ. μέτρων η πρώτη αίθουσα είναι η μεγαλύτερη. Η ονομασία της είναι «**Αίθουσα των θαυμασίων**» και είναι απόλυτα δικαιολογημένη τόσο για τον εξαιρετικό και ποικίλο λιθωματικό της διάκοσμο όσο και για τους κόκκινους, κίτρινους και γαλαζωπούς χρωματισμούς, από τους σπανιότερους που μπορεί, σε ελληνικό σπήλαιο, να συναντήσει κανείς. Σταλακτίτες κάθε είδους κρέμονται από την οροφή, μεγάλοι παραπετασματοειδείς σταλακτίτες διακοσμούν σαν μεγαλόπρεπες κουρτίνες τα τοιχώματα. Από το δάπεδο «φυτρώνουν» μικροί και μεγάλοι σταλαγμίτες, ενώ σε κάποια σημεία σχηματίζονται «γκουρ». (1)

Ένα από τα εντυπωσιακότερα χαρακτηριστικά του Σπηλαίου Κάψια είναι οι ογκώδεις **κολώνες**, που σε πολλά σημεία συνδέουν το δάπεδο με την οροφή. Τόσο το ύψος όσο -κυρίως- η μεγάλη διάμετρος τους, αποδεικνύουν την πολύ μεγάλη ηλικία του σπηλαίου. Να και μια κολώνα που, αν και δεν είναι κεκλιμένη, θυμίζει τον **Πύργο της Πίζας**.

Η δεύτερη αίθουσα, δύο περίπου στρεμ-

μάτων ονομάζεται «**Αίθουσα των Οστών**». Οφείλει την ονομασία της στο πλήθος θραυσμάτων κρανίων και οστών, που βρίσκονται στο έδαφος καλυμμένα από σταλαγμιτικό υλικό και είναι ορατά και από τους επισκέπτες του σπηλαίου.

Με σταθερή θερμοκρασία **16°C** το Σπήλαιο Κάψια άνοιξε για πρώτη φορά τις πύλες του στο κοινό στις **10 Οκτωβρίου του 2010**. Κατατάσσεται στα **10** πιο αξιολογικά σπήλαια της Ελλάδας, ενώ από άποψη φυσικών χρωματισμών έχει αξιολογηθεί ως το **τρίτο ωραιότερο της Ευρώπης!**

Σπήλαιο Κάψια Αρκαδίας
τηλ. **6951 003299**

www.spilaiokapsia.gr

(1) Τα γκουρ είναι ο ιδιαίτερος λιθωματικός σχηματισμός που δημιουργείται στο δάπεδο κάποιων σπηλαίων και θυμίζει ωραίες πισινούλες κυκλωμένες από μικρά φράγματα, ανθρακικού ασβεστίου. Στο εσωτερικό τους συγκεντρώνεται ποσότητα διαυγέστατου νερού που προέρχεται από βροχοπτώσεις.